

Borze v preteklem tednu

7. december – 11. december 2015, leto VII, št. 51

www.nlbskladi.si

Si bo Janet Yellen upala dvigniti obrestno mero?

V preteklem tednu so delniški trgi povsod po svetu, preračunano v evre, izgubili na vrednosti. Ključna razloga sta negotovost vlagateljev nekaj dni pred pričakovanim dvigom ključne obrestne mere ameriške centralne banke (Fed) in upad vrednosti nafte, ki vnaša strah na dolžniške trge.

v EUR	V zadnjem tednu (7.12.2015-11.12.2015)	Letos (31.12.2014 - 11.12.2015)
Svet - MSCI World*	-4,46%	+5,44%
ZDA - S&P 500*	-4,89%	+7,57%
Evropa - DJ STOXX 600*	-3,99%	+3,87%
Japonska -Topix*	-0,76%	+20,37%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-5,85%	-10,97%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

Objavi Organizacije držav izvoznic nafte (OPEC) pred dvema tednoma, da članice ne bodo zmanjšale proizvodnje nafte, je prejšnji teden sledilo poročilo Mednarodne agencije za energijo (IEA), ki opozarja, da se lahko presežna ponudba nafte v letu 2016 še poveča. V četrtek objavljeni podatki za november kažejo, da je OPEC v tem mesecu v povprečju načrpal 31,7 milijonov sodčkov nafte dnevno, kar je več kot katerikoli mesec po letu 2008, ko je bila cena skoraj 150 dolarjev na sodček. Cena ameriške nafte Cushing je posledično v preteklem tednu upadla za dodatnih 10,9 % ter petkovo trgovanje zaključila pri ceni 35,62 USD za sodček, kar je najnižje od februarja 2009 in na nivojih iz leta 2004. Podobno se je gibal tudi cena severnomorske nafte Brent, ki je teden zaključila pri 37,94 USD za sodček (-11,41 %).

Pričakovan dvig ključne obrestne mere v ZDA je ob močnem upadu cen nafte ponovno obudil zaskrbljenost investitorjev glede deflacije. Optimizem, ki so ga prinesle pretekle objave o gospodarstvu ZDA, je skrhalo tudi objava, da je sklad Third Avenue blokiral vsa izplačila iz svojega sklada obveznic z nižjo bonitetno oceno zaradi opazno nižje likvidnosti v tem segmentu ob upadu cen in povečani nervozni. Znižanje cen teh obveznic je močno povezano s slabšim poslovanjem surovinskih in energetske družbe zaradi upada cen surovin in energentov. Družbe iz teh panog so namreč svoje poslovanje v veliki meri financirale z zadolževanjem in predstavljajo pomemben delež vseh izdanih obveznic z nižjimi bonitetnimi ocenami. Zaradi zgodovinsko nizkih cen surovin in energentov se vlagatelji bojijo, da bodo te družbe čedalje težje odplačevale svoj dolg. V petek je tako za zagotovitev finančnih virov naftno podjetje Kinder-Morgan znižalo dividendo za kar 75%, vlagatelji pa se sprašujejo, ali bodo temu sledila tudi ostala podjetja iz teh panog. Strah investitorjev, da se bo upad cen obveznic energetske in surovinske družbe z nižjimi bonitetnimi ocenami zaradi spremembe Fedove monetarne politike prelił tudi na druge segmente kapitalskega trga, je bil glavni razlog za znižanje delniških indeksov v preteklem tednu.

O dvigu negotovosti priča tudi indeks VIX, v finančnem svetu poznan kot dober pokazatelj strahu vlagateljev, ki je v petek porasel za dobrih 26 % in je trenutno na nivojih, ki smo jih nazadnje videli med zadnjo korekcijo delniških trgov septembra letos. Kljub temu, da je v preteklosti Fed zaradi močnejše korekcije že prestavil dvig obrestne mere, tak primer je bila denimo avgustovska korekcija, je sodeč po terminskih pogodbah trenutna verjetnost za dvig ta teden še vedno precej visoka (74 %). Dvig podpirajo tudi pozitivne gospodarske objave ZDA v preteklih tednih, med drugim v petek objavljen podatek o rasti maloprodaje, ki kaže, da se ameriški potrošnik z upadom cene nafte dobro počuti.

Med dogodki preteklega tedna je potrebno omeniti še objavo kitajske centralne banke, ki je le teden dni po sprejetju kitajskega juana med svetovne rezervne valute objavila, da bo začela izračunavati nov indeks za svojo valuto. Za korak se je odločila, ker so trgovci in vlagatelji juan primerjali zgolj z ameriškim dolarjem. Kitajska želi s primerjavo vrednosti juana s košarico 13 valut, v katerih bodo uteži vezane na kitajsko trgovino, vzpostaviti bolj realen odsev vrednosti svoje valute. S tem je kitajska centralna banka na nek način nakazala nadaljnjo deprecijacijo juana napram dolarju. Medtem ko je juan v zadnjem letu proti dolarju izgubil 4,2% vrednosti, je po drugi strani proti košarici predlaganih valut pridobil 2,93%. Krepitev valute ravno v času, ko se kitajsko gospodarstvo ohlaja, predstavlja še dodatna utež, saj je zavirala rast izvoza, v preteklih letih eno ključnih gonil kitajske rasti.

Nejc Golob
upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalogajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.